

Aftale om finansiering af indsatser for at forebygge og nedbryde parallelsamfund og aftale om Landsbyggefondens ramme til fysiske forandringer af de udsatte boligområder mv. i perioden 2019-2026

Aftale indgået mellem regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti.

Danmark bygger på demokratiske værdier om frihed og retssikkerhed, ligeværd og frisind, tolerance og ligestilling. Og Danmark er et land, hvor alle forventes at deltage aktivt og bidrage til samfundet og fællesskabet.

I dagens Danmark er der desværre for mange borgere, som ikke deltager aktivt på arbejdsmarkedet og i lokalsamfundet, og som lever i større eller mindre isolerede enklaver uden tilknytning til det omgivende samfund. Det gælder særligt personer med ikke-vestlig baggrund, hvoraf en stor andel desværre fortsat er uden job og tilstrækkelige dansk kundskaber.

Over de seneste årtier har der på denne måde udviklet sig parallelsamfund, hvor børn, unge og voksne bor og lever deres liv uden reel kontakt til andre danskere og det danske samfund. Parallelsamfund, hvor danske normer og værdier ofte ikke gør sig gældende, og hvor det danske sprog kun mestres og anvendes i begrænset omfang.

Disse parallelsamfund er en stor belastning for sammenhængskraften i det danske samfund og for den enkelte borger. De er en trussel imod vores danske værdier om ligestilling og demokrati; de skaber utryghed i og omkring de mest udsatte boligområder; de hæmmer børn og unges muligheder for at vokse op og deltage på lige fod med andre; og de udgør en markant økonomisk belastning, når voksne borgere ikke deltager på arbejdsmarkedet.

Der er behov for at sætte massivt ind for at forebygge og nedbryde disse parallelsamfund og for at sikre, at der ingen ghettoer er i Danmark i 2030.

Regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti er på den baggrund enige om at have tilvejebragt finansiering til konkrete initiativer, der er målrettet de områder i Danmark, hvor udfordringerne med parallelsamfund er størst, og hvor indsatsen i dag langt fra er tilstrækkelig. Der er tale om en bred vifte af indsatser og værktøjer, der samlet skal sikre, at vi ikke gentager fortidens fejl og i stedet sætter hårdere og mere konsekvent ind over for parallelsamfundene.

Regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti er ligeledes enige om tiltag til fysisk omdannelse af de hårdeste ghettoområder. I alt afsættes 10 mia. kr. i perioden 2019-2026 til bl.a. renowinger, bedre infrastruktur og boligsociale indsatser til udsatte boligområder mv. Dertil kommer, at der er tilvejebragt finansiering til løft af skoler og daginstitutioner,

som forhandles på andre ressortområder. En del af omdannelsen vil ske gennem målrettet nedrivning og nybyggeri af private boliger, kombineret med tiltag til en mere blandet beboersammensætning. Det skal bidrage til at nedbryde de hårdeste ghettoer i landet. Samtidig kan indtægter fra salg af eksisterende almene boliger benyttes til at opføre nye almene boliger uden for de udsatte boligområder.

Finansiering af initiativer på undervisnings-, beskæftigelses-, børne- og socialområdet mv.

Regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti er enige om, at Landsbyggefondens hidtidige finansiering af 25 pct. af ydelsesstøtten fortsætter uændret. Initiativerne i den samlede indsats mod parallelsamfund, hvortil udgifterne udgør ca. 30 mio. kr. i 2018, 320 mio. kr. i 2019, 340 mio. kr. i 2020 og 230 mio. kr. i 2021 og frem, finansieres i stedet ved:

- En rebudgettering af de statslige puljer til jobrotation for særlige grupper med videregående uddannelser, til kompetenceudvikling for jobkonsulenter og til kurser, der overstiger seks ugers jobrettet uddannelse, således at bevillingerne i højere grad afspejler den faktiske anvendelse af puljerne. Rebudgetteringen af puljen til jobrotation for særlige grupper med videregående uddannelse indebærer, at ordningen omlægges fra en puljestyret ordning til en aktivitetsbestemt ordning. Hermed får kommunerne refusion for alle gennemførte forløb. Aftalepartierne forpligter sig til at gennemføre ændringer, der enten dæmper aktiviteten på den særlige jobrotationsordning eller finder finansiering til denne, hvis det faktiske forbrug væsentligt overstiger det skønnede strukturelle forbrug på ordningen.
- At søge satspuljekredsens opbakning i forbindelse med udmøntning af satspuljen for 2019 til finansiering af at indføre obligatorisk dagtilbud fra 1-årsalderen for børn med bopæl i et udsat boligområde.
- Omprioritering af midler fra Sikkerhedspuljen bl.a. til finansiering af omstillingsudgifter primært til anlæg samt dobbelt husleje som følge af forslag om fordeling af børn i dagtilbud. Midlerne afsættes i to omstillingspuljer til hhv. kommunale anlægs- og serviceudgifter, som de berørte kommuner kan søge Børne- og Socialministeriet om tilskud fra.

Ramme til fysiske forandringer af de udsatte boligområder mv.

For at nedbryde parallelsamfund og understøtte målet om ingen ghettoer i 2030 er der behov for at foretage gennemgribende fysiske forandringer i ghettoområderne og en forebyggende indsats i de udsatte boligområder. Det er nødvendigt at gøre op med arven fra 1960'ernes og 1970'ernes store almene "kransporsbyggerier" og omdanne områderne til attraktive boliger, hvor en bredere del af befolkningen gerne vil bo.

Renoveringsrammen

Parterne er derfor enige om, at:

- disponere i alt ca. 5 mia. kr. i 2021-26, svarende til 830 mio. kr. årligt, til at gennemføre renoverings- og forbedringsindsatser i de udsatte boligområder.

Heraf målrettes 50 mio. kr. årligt i 2021-2026 til renovering med henblik på salg. Det sikres, at rammen kan disponeres fleksibelt over årene med henblik på gennemførelsen af større renoveringsprojekter.

- afsætte yderligere 100 mio. kr. i 2019 og 200 mio. kr. i 2020 til renovering i de udsatte boligområder. Dette er i tillæg til de samlede rammer afsat til renovering i hele den almene boligsektor på 2.375 mio. kr. årligt i 2019 og 2020.

Ramme til boligsociale indsatser og infrastruktur

Med initiativerne på undervisnings-, beskæftigelses- samt børne- og socialområdet sikres der i perioden 2018-2026 et ekstraordinært løft på 2.070 mio. kr., som skal gå til at styrke bl.a. daginstitutionerne i udsatte boligområder.

Fra Landsbyggefondens midler reserveres derudover 4.240 mio. kr. i samme periode til infrastruktur og boligsociale indsatser. Dermed løftes den sociale indsats i de udsatte boligområder markant i forhold til i dag.

Rammen til infrastrukturindsatser fastsættes til et ekstraordinært højt niveau på 190 mio. kr. i hvert af årene 2021-2024 og 185 mio. kr. i årene 2025 og 2026. Den eksisterende ramme til infrastrukturindsatser forhøjes i 2019 og 2020 med 35 mio. kr. årligt for at sikre, at projekter i de udsatte områder kan igangsættes hurtigere.

Rammen til boligsociale indsatser fastsættes til 380 mio. kr. årligt i årene 2019-2026. Midlerne kan benyttes til boligsociale aktiviteter og nedsættelse af husleje i boligafdelinger, som er på listen over udsatte boligområder, samt andre afdelinger, hvor der er konstateret væsentlige problemer af økonomisk, social eller anden karakter, herunder høj husleje, høj flyttefrekvens, stor andel af boligtagere med sociale problemer, vold, hærværk eller nedslidning af bygninger og friarealer. Af den boligsociale ramme kan op til 240 mio. kr. anvendes til nedsættelse af huslejen. Heraf målrettes op til 10 mio. kr. årligt til dækning af en andel af tomgangslejen i forbindelse med genhusninger mv. i de hårdeste ghettoområder. Ordningen indrettes, så der er et incitament til at mindske perioder med tomgang mest muligt.

Det er en forudsætning for tilskud til boligsociale indsatser, at indsatsen indgår i en helhedsplan med tilknyttet finansieringsplan, der er udarbejdet af boligorganisationen i samarbejde med relevante interessenter og godkendt af kommunalbestyrelsen. Parterne lægger vægt på, at midlerne anvendes til indsatser, hvor der er god dokumentation for, at de virker i forhold til formålet.

Niveauet for rammen til boligsociale indsatser kan vurderes nærmere i forbindelse med den næste boligaftale.

Nedrivningsrammen

Der afsættes en ramme til nedrivninger i udsatte boligområder på 60 mio. kr. årligt i årene 2019-2026. Derudover afsættes der 140 mio. kr. årligt i 2019 og 2020 til nedrivninger i ikke-udsatte boligområder, således at indsatsen kan fortsættes indtil

indgåelsen af en ny samlet boligaftale. Samlet afsættes således et ekstraordinært højt niveau på 200 mio. kr. årligt i 2019 og 2020 til nedrivninger.

Infrastrukturforandringer og nedrivninger er ofte nødvendige værktøjer i de fysiske omdannelser. Med den samlede infrastruktuuramme og midlerne til nedrivninger i de udsatte boligområder vil det være muligt at styrke indsatsen i forhold til tidligere.

Aftaleperioden om rammerne til fysiske forandringer af de udsatte boligområder løber frem til 2026. Parterne er endvidere enige om, at der er plads i fonden til at fastholde niveauet for rammerne til renovering, infrastrukturændringer, nedrivning og boligsociale indsatser i udsatte boligområder frem mod 2030, for herved at understøtte målet om ingen ghettoer i 2030. De konkrete rammer for årene 2027-2030 fastlægges med den kommende boligaftale.

Analysen af renoveringsbehovet mv.

Parterne er enige om, at grundlaget for at vurdere det fremtidige renoveringsbehov i hele den almene boligsektor bør forbedres.

Der igangsættes derfor en analyse af renoveringsbehovet i hele den almene boligsektor. Analysen skal fastlægge behovet for renovering – såvel støttet som ustøttet – i et længere perspektiv. Opgørelsen skal fremtidssikres, så den kan ajourføres i takt med kommende boligaftaler. Analysen skal endvidere kortlægge behovet for midler til nedrivning. Endeligt skal det kortlægges, hvordan energiforbruget i de almene boliger bedst muligt reduceres i forbindelse med støttede og ustøttede renoveringer og inden for bygningsreglementets krav. Analysen udarbejdes af Transport-, Bygnings- og Boligministeriet med inddragelse af Landsbyggefonden og eksterne eksperter. Analysen finansieres af Landsbyggefonden og afsluttes i efteråret 2019.

Med afsæt i analysen drøfter parterne i efteråret 2019 den samlede ramme til renovering og nedrivning for 2021-2026 inden for rammerne af en langsigtet holdbar økonomi for Landsbyggefonden. Dog således, at ingen af parterne kan blokere for indgåelse af en aftale herom.

Herudover er parterne enige om, at det er vigtigt med en veldreven og effektiv almen boligsektor. En betydelig del af udgifterne i den almene boligsektor bliver finansieret gennem støtteordninger administreret af Landsbyggefonden.

Aftaleparterne igangsætter derfor en analyse af Landsbyggefondens forvaltningspraksis og kriterier for udmøntning af midler inden for de politisk fastsatte rammer. Analysen skal bidrage til at sikre en effektiv anvendelse af midlerne til gavn for beboerne i den almene sektor, og til at midlerne går til de boligområder, der har størst behov. Analysen afsluttes i efteråret 2019, hvor aftaleparterne inviteres til en drøftelse af analysens konklusioner.

Finansiering af fysiske forandringer af de udsatte boligområder mv.

De anførte initiativer finansieres i lighed med tidligere boligaftaler af Landsbyggefonden som anført i *tabel 1 og 2*.

Udgifterne til en mulig statslig overtagelse og efterfølgende afvikling af et eller flere af de hårde ghettoområder er forbundet med stor usikkerhed og vil bl.a. afhænge af den konkrete boligafdelings økonomi mv. Aftaleparterne er derfor enige om, at såfremt en statslig overtagelse af et eller flere af de hårdeste ghettoområder medfører udgifter, som ligger udover, hvad der kan finansieres af de afsatte rammer i Landsbyggefonden, vil aftaleparterne drøfte behovet for alternativ finansiering. Landbyggefondens hidtidige finansiering af 25 pct. af ydelsesstøtten fortsætter uændret.

Tabel 1
Rammer for renovering mv. i udsatte boligområder

Mio. kr. (2018-pl)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Total 2019-2026
1. Renovering	-	-	830	830	830	830	830	830	4.980
<i>1.1 Heraf øremærket mhp. salg</i>	-	-	50	50	50	50	50	50	300
2. Forhøjet ramme til renovering	100	200	-	-	-	-	-	-	300
3. Boligsocial indsats	380	380	380	380	380	380	380	380	3.040
<i>3.1 Heraf til huslejenedsættelser</i>	240	240	240	240	240	240	240	240	1.920
<i>3.1.1. Heraf til genhusning</i>	10	10	10	10	10	10	10	10	80
4. Infrastruktur	165	165	190	190	190	190	185	185	1.130
5. Fremrykket ramme til infrastruktur	35	35	-	-	-	-	-	-	70
6. Nedrivning i udsatte boligområder	60	60	60	60	60	60	60	60	480
I alt til udsatte boligområder	575	675	1.460	1.460	1.460	1.460	1.455	1.455	10.000

Anm.: Midlerne fremhævet med fed er allerede afsat i boligaftalen fra 2014 og tæller derfor ikke med i totalopgørelsen. Punkt 1.1, 3.1 og 3.1.1 (kursiveret) udgør en andel af de samlede øremærkede midler og indgår derfor ikke i totalopgørelsen.

De samlede rammer til nedrivning i både udsatte og ikke-udsatte boligområder fremgår af *tabel 2*.

Tabel 2
Ramme for nedrivning i alle almene boligområder

Mio. kr. (2018-pl)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Total 2019- 2026
1. Nedrivning ikke-udsatte	140	140	-	-	-	-	-	-	280
2. Nedrivning i udsatte områder	60	60	60	60	60	60	60	60	480
I alt	200	200	60	60	60	60	60	60	760

Rammen til nedrivninger i ikke-udsatte boligområder for 2021-2026 drøftes i efteråret 2019 i forbindelse med drøftelser af den samlede ramme til reovering og nedrivning for 2021-2026.